Anul al 56-lea — 10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/936

Nr. 251 Miercuri 13 Septembrie 1939 — 10 Pagini — P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifuL poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 320 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

Două preocupări

Pretutindeni, în toate statele cari n'au intrat în vâltoarea conflictelor armate, două preocupări predomină și pe diriguitori și pe conduși.

Prima e apărarea națională cu toate ramurile ei; cea de a doua e aprovizionarea populației civile. Strâns legate una de alta în țările a căror poziție prezintă temerea ori necesitatea unei intervenții, cea de a doua e lăsată la jocul liber al legilor economice normale în țările unde pericolul este îndepărtat.

Din orice punct de vedere ar fi privită, pentru noi problema nu poate fi socotită de importanță secundară, ceea ce de altfel autoritățile au dovedit, prin măsurile luate, o deplină înțelegere a situației.

Proteguirea publicului consumator nu trebue să se mărginească însă numai la capitolul articolelor alimentare.

Firește este cea dintâi grije a conducătorilor posibilitatea aprovizionărilor din vreme cu hrana celor mulți, dar sunt și alte domenii unde trebue să se întindă solicitudinea proteguitoare a autorităților de control.

O generalizare a măsurilor luate de municipalitatea Bucureștilor, care a avut prilejul să constate numărul depozitelor cu lucruri alimentare și inventarierea lor aproximativă, ar putea duce la o cunoaștere precisă a cantităților de mărfuri absolrt necesare populației cum ar fi medicamentele de pildă.

Sunt articole farmaceutice cari se aduc din țările ale căror fruntarii sunt închise, altele cari vin din statele unde importul e împovărat de imprejurări.

Raritatea acestor articole duce fatal la scumpirea lor, dar ea nu poate fi lăsată la voia întâmplării ori la bunul plac al angrosiștilor. O politică înțeleaptă de inventariere și prevedere a maximului de câștig ar da roade împiedecând o exagerată lăcomie și punând la adăpost pe bolnavi de o exploatare nemiloasă.

Sunt și alte domenii unde cunoașterea depozitelor de mărfuri și stabilirea prețurilor ar avea acelaș rol proteguitor al publicului consumator.

In orice caz activitatea comercială de toate felurile trebue dirijată cu atenție, deoarece colectivitatea, care face toate acrificiile pentru ca statul să poată face față tuturor imprejurărilor, nu poate privi cum îmbogățirea subită a unora se face tocmai din neliniștea și greutățile tuturora.

De aceia autoritățile superioare trebue să se îngrijească și de acest capitol, atât de important în desfășurarea vieții economice în timpurile de azi.

SITUAȚIA PE FRONTURILE DE LUPTĂ

O BĂTĂLIE INVERȘUNATĂ LA NORD DE VARȘOVIA

De 48 ore lupta se dă intre râurile Vistula și Bug

Lublin, 10 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

De 48 de ore o bătălie înverșunată se dă pe Vistula și pe Bug, dela Varșovia la Modlin-Nowydwor și Serock.

In joc este posibilitatea pentru poloni de a-și regrupa și pune în poziție forțele dealungul nouii și marei linii de rezistență și acest scop întrece în importanță acțiunea de împiedecare a ocupării Varșoviei, care este situată pe malul stâng al Vistulei.

Linia de rezistență polonă se va întinde dealungul obstacolelor naturale formate de Vistula și de afluenții ei de dreapta, atât la nord de Varșovia cât și la sud. Dela frontiera Prusiei orientale până la frontiera muntoasă a Slovaciei, această linie formează un fel de vast unghiu obtuz, al cărui vârf se află la confluența Vistulei cu Bugul.

Mergând dela nord spre sud se pot identifica următoarele linii:

1) Regiunea păduroasă, zisă a „Pădurei Roșii", la nord-vest de orașul Bialystok, străbătută de afluenții Bugului și de râul Narev, printre care râurile Biebrza, Suprasl și Nurzec.

2) Urmează cursul Bugului, până la confluența sa cu Vistula, la Modlin. Această linie este acoperită în față de cursul râului Narev. Aici se dau în momentul de față lupte violente, mai ales în zona Lomza, Ostrolenka și Pultusk.

3) Odată trecut râul Narev, înainte de a atinge cursul Bugului, coloanele germane vor trebui să străbată o regiune extrem de mlăștinoasă, unde vor pierde beneficiile motorizării lor.

4) Linia de rezistență polonă urmează apoi cursul Vistulei dela Modlin, care este o fostă fortăreață rusă, până la confluența cu râul San.

*

Zuerich, 10 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite: Duminică la ora 17,30 germanii au anunțat pentru întâia oară la radio că trupele franceze au intrat în contact cu avantgardele trupelor germane în fața liniei de fortificații.

Pe de altă parte, posturile germane de radio anunță că ar fi bombardat Lublinul, sediul provizoriu actual al guvernului polon.

După informațiuni din aceeași sursă, trupele germane ar fi ajuns la Wloclawek, localitate situată la vest de Varșovia și ar fi înaintat spre nord-est de Plock, pe Vistula.

In împrejurimile orașului Lomza s'ar desfășura lupte.

N'A FOST BOMBARDATA VARȘOVIA

Berlin, 10 (Rador). — Agenția D. N. B. comunică:

Ziarul suedez „Stockholms Tidningen" a anunțat că avioanele germane au aruncat 200 bombe incendiare asupra Varșoviei.

Știrea a fost examinată și s'a dovedit că e falsă. Incendiile dela Varșovia provin dela focurile artileriei polone.

Aniversarea regească din Iugoslavia

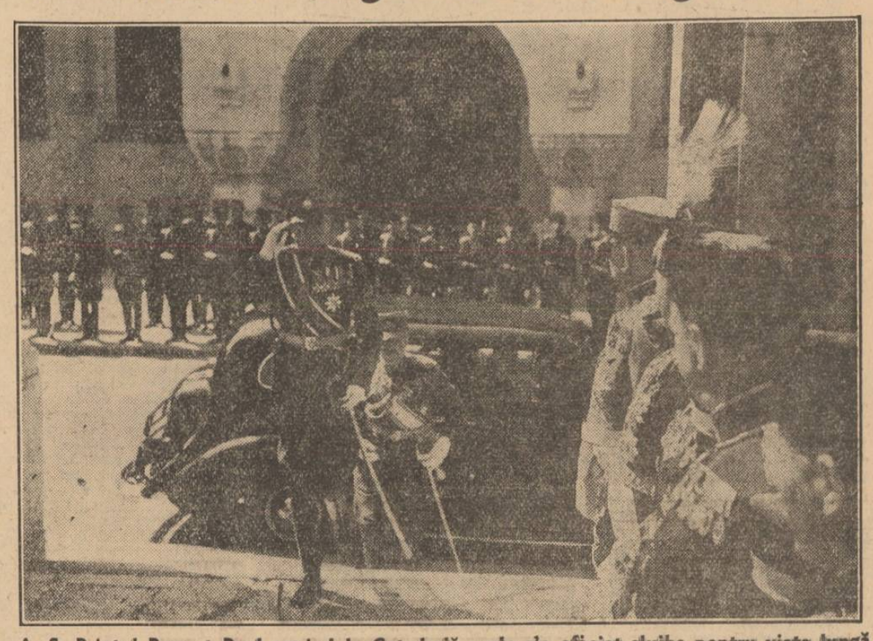

A. S. Prințul Regent Paul sosind la Catedrală unde s'a oficiat slujba pentru viața lungă a micului Rege Petre al Iugoslaviei

Evenimentele internaționale pe ziua de Duminică

STATELE-UNITE. — Presa americană continuă a publica articole în favoarea abrogării interzicerei exportului de material de război. „Președintele Roosevelt și majoritatea poporului american — scrie ziarul republican „Evening Star" — doresc anularea embergoului. Statele-Unite nu pot să-și îngădue să stânjenească țările amice care încearcă cu mult curaj să înăbușe conflictul ce amenință întreaga omenire".

— Guvernul a anunțat că legea neutralității va fi aplicată și față de Canada care e în război cu Germania.

— Crucea roșie americană a destinat 50.000 dolari pentru cumpărarea diferitelor corturi, medicamente și pături spre a fi trimise „Crucii Roșii poloneze" și 25.000 dolari pentru spitalul american din Paris.

— Corespondentul agenției „Havas" din Waschington transmite că la ambasada Franței și la consulatele franceze din America continuă să sosească telegrame de simpatie și că se pregătește o organizație americană de ambulanțe pentru Franța.

— Agenția „Reuter" află că președintele Roosevelt e hotărît să convoace o sesiune specială a congresului pentru săptămâna aceasta.

CANADA. — Duminică s'a produs declarația de război a Canadei impotriva Germaniei. Camera Comunelor a votat adresa de răspuns la mesajul tronului. „Canada nu putea să facă altfel — a spus cu acest prilej ministrul de justiție al Canadei — decât să intre în război fiindcă libertățile canadiene și instituțiile ei democratice sunt în joc". Intreaga asistență a aclamat declarațiile ministrului care a anunțat că s'au și primit numeroase cereri de angajare în corpul expediționar ce va fi trimis în Europa. Deputatul Torson, partizat al politicei de izolare a aprobat „fără șovăire" măsurile guvernului. Senatul canadian a votat deasemenea în unanimitate adresa de răspuns la mesaj. Textul definitiv al declarației de război a fost redactat și aprobat de consiliul de miniștri. Se subliniază faptul că e pentru prima oară când Canada declară război. La 1914 Canada s'a mărginit să reproducă în Monitorul Oficial declarația de război a Marei Britanii.

GERMANIA. — Presa germană continuă polemica anti-britanică.

— Ziarul englez „Sunday Pictorial" declară că a fost informat din sursă autorizată să fostul Kaiser al Germaniei a trimis cancelarului Hitler un mesaj declarând: „Vă găsiți în fața unui dezastru care ar putea să fie mult mai mare decât cel din 1918". Ziarul adaugă că Fuehrerul a refuzat să primească pe baronul Moeller, ofițerul de ordonanță al Kaiserului care a dus mesajul.

— Ziarul „Frankfurter Zeitung" publică bilanțul săptămânei, făcând constatarea că „poporul german nu mai trăește în extas ca în primele luni ale anului 1914". Ziarul adaugă că de data aceasta „contrariu situației din 1914, acum nu mai există nici un contrast tragic între conducătorii politici și cei militari. Nu mai este decât o voință de fier, aceea de a lupta și a nu capitula niciodată".

— Posturile de radio germane au comunicat că guldenul din Danzig va fi înlocuit cu marca germană.

— Agenția D. N. B. dezminte știrea dată de un ziar suedez că avioanele germane au aruncat 200 bombe incendiare asupra Varșoviei. Agenția germană afirmă că incendiile din Varșovia provin dela focurile artileriei polone.

FRANȚA. — D. Paul Reynaud ministrul finanțelor a ținut Duminică seară la postul de radio parizian un discurs arătând importanța vitală în războiul modern a „frontului economic, financiar și monetar". D. Paul Reynaud comparând Franța și Germania din punctul de vedere al potențialului lor economic, constată superioritatea Franței. Oratorul a anunțat că guvernul francez are „un plan de bătălie pe frontul economic și financiar" și a adăugat că: „ultimul sfert de oră va aparține națiunei care va produce cât mai mult posibil și va consuma cât mai puțin posibil".

— S'a interzis exportul capitalurilor și al devizelor pe tot timpul războiului și s'a reglementat comerțul aurului.

— Ziarele pariziene continuă a comenta discursul mareșalului Goering și în concluziune ele afirmă hotărirea unanimă de a nu depune armele decât în momentul când justiția va triumfa și că Franța și Anglia nu vor trăda Polonia.

(Continuare în pag. 2-a)

Viața își urmează cursul, dar...

Viața la Paris, își urmează cursul, numai că pretutindeni, oamenii trebue să fie însoțiți de măști. In clișeul nostru se arată două consumatoare, sorbindu-și cafeaua cu lapte, după ce și-au aninat în cuier măștile de gaze

Canada a declarat război Germaniei

Londra, 10 (Rador). — Agenția „Reuter" anunță:

Canada a declarat război Germaniei.

Ottawa, 10 (Rador). — — Textul declarației de război a Canadei a fost aprobat în consiliul de miniștri de azi dimineață.

Acest text a fost transmis prin cablu la Londra pentru a fi semnat de Regele George în calitate de Rege al Canadei.

OTTAWA, 10 (Rador). — Azi a fost publicată o proclamație, în care se spune că începând dela 10 Septembrie 1939 între Canada și Reichul german există stare de război.

ESTE PRIMA DECLARAȚIE DE RAZBAOI A CANADEI

Ottawa, 10 (Rador). — Se semnalează faptul că este pentru prima dată când Canada declară război.

In 1914, Canada s'a mărginit să reproducă în Monitorul Oficial declarația de război a Marei Britanii.

PE FRONTUL OCCIDENTAL

Comunicatul marelui cartier general francez

Paris, 10 (Rador). — Agenția Havas transmite:

In momentul în care începe pe frontul oriental operațiunile marii bătălii pentru ocuparea Varșoviei, un fel de pauză s'a manifestat în cursul nopții trecute pe frontul dintre Rin și Mosela.

Comunicatul publicat Duminică dimineață de Marele Stat Major se mărginește să-l confirme pe cel de Sâmbătă seară în ce privește contraatacurile deslănțuite de germani pentru a stânjeni înaintarea franceză spre posturile avansate ale liniei Siegfried. El adaugă că situația n'a suferit nicio schimbare peste noapte.

Trupele franceze, care în cursul zilelor de Vineri și de Sâmbătă au progresat în diferite puncte ale „teritoriului fără stăpân" (no man's land) dintre linia Maginot și linia Siegfried, au petrecut noaptea pe pozițiile cucerite, pe care le-au menținut în ciuda contraatacurilor inamice.

Dacă — cum spune comunicatul — noaptea „n'a modificat situația", ea a fost totuși plină de activitate, căci trupele și-au amenajat peste noapte pozițiile cucerite și au stabilit legăturile cu pozițiile de pe care plecaseră, în terenul atât de dificil al înălțimilor care domină valea râului Saar și în deosebi în pădurea Warndt.

Se confirmă că inamicul a distrus podurile și podețele de pe râuleț Lauterbach, care curge prin orășelul industrial Volkingen.

Ziua de eri a fost o zi de luptă deosebit de vie și s'a încheiat pretutindeni în favoarea trupelor franceze, care nu numai că au continuat să înainteze ocupând o importantă poziție asupra identității căreia înaltul comandament păstrează deocamdată o discreție absolută, dar au sfărâmat și contraatacurile pe care germanii le-au dat în numeroase puncte ale frontului.

Contratacurile germane au trebuit să fie mult înlesnite de natura terenului. In adevăr, afară de redutele de beton și de tranșeele săpate în pământ și înzestrate cu adăposturi, trupele germane dispun în această regiune, înainte de începutul liniei Siegfried, de galeriile adânci ale numeroaselor mine de cărbuni, în care se pot adăposti,

Nordul Germaniei cu porturile și orașele principale

FILME

Mama și copilul sunt în compartiment. Au citit chiar eri că s'au furat valize din trenuri, și nu-și iau ochii dela plasele încărcate de geamantane tapetate cu reclame de hoteluri din străinătate.

Călătorind pentru prima oară, Iulișca, jupânească tânără, se găsește tot în clasa întâia, ca să nu coboare din clasa treia în altă stație sau să-i întoarcă cineva capul. Și i s'a dat voe să stea pe sală, în fața ferestrei deschise, spre a face cunoștință cu apele și munții trecuți în revistă cu o iuțeală care a amețit-o înainte de Chitila.

Este ora când se servește masa.

Iulișca, trezită de clopoțelul celui dela vagonul-restaurant, dă buzna în compartiment.

— Conițe! O venit omul cu gunoiul!

Don José

REMANIEREA GUVERNULUI FRANCEZ

Paris, 10 (Rador). — Agenția Havas arată că alcătuirea noului cabinet de război francez va fi cunoscută probabil Luni.

Se pare că d. Daladier va păstra pe majoritatea colaboratorilor săi actuali, la care va adăuga câteva personalități de o competință și de un caracter încercate.

Cabinetul astfel modificat va păstra deplinele puteri acordate de parlament și nu va fi cazul să se convoace cele două Camere pentru cetirea tradiționalei declarații ministeriale a oricărui nou guvern.

Se semnalează pe de altă parte că în unele cercuri se atribue d-lui Daladier intenția de a grupa în jurul președinției consiliului câțiva miniștri cari să lucreze în permanență cu dânsul la conducerea efectivă a războiului militar și economic. Ceilalți miniștri ar urma să administreze țara.

D. LITVINOV N'A FOST IMPUȘCAT

Moscova, 10 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite un comunicat al agenției „Tass" în care se declară că știrea publicată de unele ziare străine, că Litvinov ar fi fost arestat și împușcat, este pe deaintregul inventată.

CONTRA ATACURILOR AERIENE

Iată o impresionantă îngrămădire de saci cu nisip pentru protejarea palatului reședințial al primarului Londrei, în caz de atac aerian